

Kære Sundhedsudvalg,

Jeg vil gerne gøre opmærksom mit læser brev, som har været offentliggjort i Dagens Medicin.

Jeg håber, at I vil gøre en langt større indsats på af udfase tobak, som entydigt forkorter danskerne levetid, belaster sundhedsvæsenet og øger social ulighed i sundhed.

Med venlig hilsen

Hanne Madsen

Overlæge, ph.d.

Speciallæge i intern medicin:lungesygdomme

Medicinske afdeling M/FAM, OUH, Svendborg

Det er ikke læger uden bremses, men politikernes uambitøse forebyggelsespolitik som presser sundhedsvæsenet

Der dør årligt 8 gange flere af rygning, end der døde af COVID, da epidemien var på sit højeste. Politikerne ser passivt til, mens dagligvarekæden Lidl udfaser salget af tobak.

På sygehusene jonglerer jeg rundt mellem pakkeforløb med hurtig udredning og ledelsesstilletaget "Vælg Klogt", som reelt betyder, at jeg skal bestille færre undersøgelser. Kommunerne får forpligtende krav til forebyggelsestilbud til kronikere af sundhedsminister Sophie Løhde. Vi læger omtaler os selv som "Læger uden bremses", der bestiller for mange undersøgelser. Men hverken sygehusets ledere, læger eller kommunerne er årsagen til, at ressourcerne ikke hænger sammen. Vi har ikke en chance for at lave væsentlige forbedringer i sundsvæsenet. Det der mangler er forebyggelse. Udfasning af tobak er et godt sted at starte.

Den Nationale Sundhedsprofil 2023 fortæller, at rygning koster knap 16.000 ekstra dødsfald i Danmark, svarende til 30 % af alle dødsfald, og er således den forebyggelige risikofaktor, som har størst betydning for dødelighed i Danmark. Til sammenligning er der ca. 2.500 alkoholrelaterede dødsfald. På grund COVID døde knapt 3900 personer under den 2-årige epidemi i Danmark. Tre ud af fire akutte indlæggelser skyldes rygning, og lægeforeningen har beregnet, at en indsats mod rygning kan forhindre langt flere end 50.000 indlæggelser årligt. Gennemsnitligt ryger 12% af den danske befolkning dagligt. Men forbruget er ulige fordelt. Blandt personer med grundskole ryger 1 ud af 5, mens mindre end 1 ud af 20 med en lang videregående uddannelse ryger. På en pakke cigaretter kan man læse, at tobaksrøg indeholder over 70 kræftfremkaldende stoffer.

Det er et politisk ansvar at rette op på det pressede sundhedsvæsen. Det er et politisk ansvar, at gribe fat om nældens rod og udfase tobak. Forbud mod tobak vil over en årrække sænke dødeligheden, mindske presset på sygehusene og mindske den sociale ulighed i sygdom. Ansvar for let adgang til tobak er politisk.

Desværre er jeg skeptisk overfor, om der er politiks vilje til at lave effektive forebyggelsestiltag, når jeg tænker på Nick Hækkerup. Han var tidligere var minister for sundhed og forebyggelse, men er nu direktør for Bryggeriforeningen.

Vi kan godt lave lungekræftscreening, ringe om til KOL patienter i eget hjem (der er ca. 400.000 at ringe til...) og give avanceret hjælp til vejtrækning til de dårligste KOL patienter i hjemmet. Men vi kunne også bare helt undgå det ved at udfase tobak eller gøre det meget dyrere og sværere at købe tobak. Efter 2028 vil man ikke længere kunne købe tobak i Lidl. Gid der var danske sundhedspolitikere, som var lige så visionære.

Hanne Madsen

Overlæge, ph.d.

Speciallæge i intern medicin:lungesygdomme

Medicinske afdeling M/FAM, OUH, Svendborg